

Karjääriteenused õppimiskohustuse valguses

Helen Köhler

HTM, alus- ja põhihariduse osakonna nõunik

Margit Rammo

Harno, Karjäär+ | Euroguidance | programmijuht

Ülle Närska

Puhja Kool, loovjuht

7.10.2026

karjäär+

HAR HARIDUS- JA NOORTEAMET NO

HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM

Sihid

Eesti 2035

- Viime inimeste teadmised, oskused ja hoiakud kooskõlla tööturu vajaduste ning majanduse struktuurimuutustega.
- Muudame haridussüsteemi õppijast lähtuvaks ja paindlikuks.

Haridusvaldkonna arengukava 2021-2035

- Õpivõimalused vastavad ühiskonna ja tööturu arenguvajadustele
→ selle saavutamiseks on sihiks õppeasutuste ja tööandjate sisukas koostöö ja karjääriõppe tõhustamine ning karjääriteenuste süsteemi terviklik arendamine („Õpilaste karjääripädevuste arengu toetamine“, 2025).

Hetkeolukord

Karjääriteenused ei moodusta terviklikku, süsteemset ja võrdselt kättesaadavat tuge: nende korraldus ja kvaliteet on kooliti ebaühtlane ning seos õppijate vajaduste, õpiteede ja muutuva tööturuga ebapiisav, mistõttu ei saa iga õppija teha teadlikke ja realistlikke õpi- ja karjäärivalikuid.

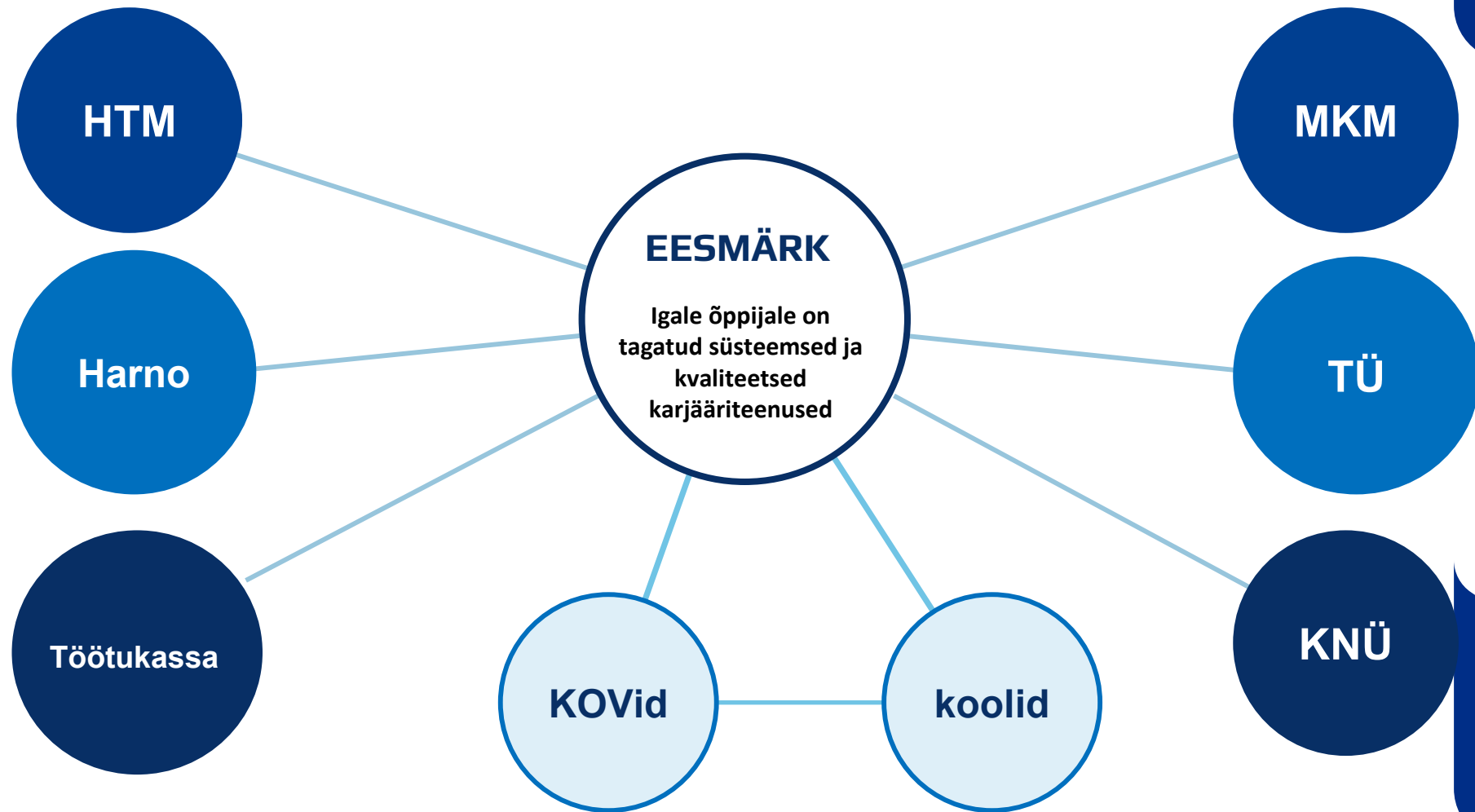

HTMi ülesanne

HTM juhib kaasavalt ja tõenduspõhiselt karjääriteenuste tervikarendust haridus- valdkonnas koostöös partnerite ja koolidega, eesmärgiga, et igale õppijale oleks kogu haridustee vältel kättesaadav süsteemne ja kvaliteetne tugi teadlike õpi- ja karjäärivalikute tegemiseks.

Karjääriteenuste partnerid

Partnerite ülesanded

HTM

- kujundab riikliku poliitika ja seob selle õppimiskohustuse eesmärkidega;
- koordineerib partnerite koostööd ning suunab rahastust;
- tagab üleriigilise seire ja kvaliteediarenduse.

Harno

- toetab koole õppimiskohustuse rakendamisel;
- viib läbi arendusseminare ja piloteerib KOVide piirkondlikke mudeleid;
- ajakohastab õppevara, vahendab praktikaid ja arendab spetsialiste.

Töötukassa

- pakub individuaalset ja grupikarjäärinõustamist;
- viib koolides läbi temaatilisi töötube;
- haldab Minukarjääri ning korraldab karjäärikeskuste ja koostöökogu tegevust.

MKM

- kujundab tööturupoliitikat ja toob haridusse tööjõu- ning oskuste vaate;
- toetab noorte tööalast konkurentsivõimet;
- kaasab tööandjaid ja suunab Töötukassa arengut.

Partnerite ülesanded:

TÜ

- koolitab õpetajaid ja karjääriõppe mentoreid;
- pakub koolide karjääriteenuste analüüsi;
- pakub karjäärispetsialisti mikrokraadiõpet.

KNÜ

- osaleb juhendmaterjalide ja arendusseminaride ettevalmistamises;
- korraldab spetsialistide võrgustikku ja toetab professionaalsust;
- annab karjäärispetsialisti kutset ning populariseerib valdkonda.

KOVid

- kujundavad piirkondlikud karjääriteenused ja kutsuvad kokku koostöövõrgustiku;
- toetavad koolide koostööd, seiret ja kvaliteediarendust;
- seovad teenused noorsootöö, ettevõtete ja kogukonnaga ning ennetavad katkestamist.

koolid

- tagavad süsteemsed ja vajaduspõhised karjääriteenused;
- lõimivad karjääriteemad õppe, arenguestluste ja kooli tegevustega;
- pakuvad karjääriõpet, vahendavad infot ja võimaldavad nõustamist.

Mis on hästi?

1. Karjäär+ programm ja Harno ning Tartu Ülikooli tegevused,
2. Õigusruum - VV määruste (GRÕK, PRÕK, PLRÕK) tasandil on reguleeritud karjääriteenuste pakkumise kohustus.
3. Õppekavas on väljendatud teema olulisus (õppe- ja kasvatusesmärgid, üldpädevused, läbivad teemad „Elukestev õpe ja karjääri kujundamine” ning „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”, ettevõtlusõppe valikkursus, jne)
4. Koolides tehakse karjääritegevusi.
5. Koolidel on väliseid spetsialiste, kelle poole pöörduda (Töötukassa).
6. On häid praktikaid ja edulugusid.
7. Eesti sammud on rahvusvahelises pildis.
8. Tõenduspõhisus – uuringud, millele toetuda.
9. Koostööine, positiivne, mõtestatud ja lahendustele orienteeritud koostöö HTM, Harno ja KNU vahel.

Peamised kitsaskohad:

1. Risk näha karjääriteenustest kõikide koolikohustuslike teemade lahendusena.
2. Õppekavas /koolikorralduses ei ole reaalselt mahtu, et karjääripädevusi süsteemselt arendada (III kooliaste).
3. Puudub aine õppekavas, mis tagaks võrdsuse.
4. Vähene lõiming teistes ainetes.
5. Karjäärikoordinaatoritel ei ole eraldi väljaõpet.
6. Arenguveestlustes on karjäärivalikute toetamine keeruline.
7. Haridustöötajal napib aega ja motivatsiooni mahukatel koolitustel osalemiseks.
8. Õpetajakoolituses ja koolijuhtide arendamises on teema käsitlemine tagasihoidlik.

Peamised kitsaskohad:

10. Grupis karjäärinõustamine ei ole HEV õppijate puhul tulemuslik, kuid puudub ressurss (sh oskus/julgus) neid individuaalselt nõustada.
11. Lapsevanemate madal teadlikkus.
12. KOVid ei mõista oma vastutust karjääriteenuste koordineerimisel.
13. Sageli puudub kooliväliste partnerite võrgustik.
14. Puudub üleriigiline kokkulepe nt töövarjutamise või muu töömaailmaga kokkupuute osas.

Karjäär+ Harnos

Euroopa Liidu kaasrahastatud programmi „Teaduspõhine õppekavade ja õppevara arendamine ning rakendamine ja õppekvaliteedi hindamine, personaalsed õpiteed ja õpianalüütika“ ÕKVA +

alategevus „Karjääriteenuste tulemuslikkuse tõstmine haridusvaldkonnas“

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

ÕPILASTE KARJÄÄRIPÄDEVUSTE ARENGU TOETAMINE

Soovitused karjääriteenuste
süsteemi loomiseks koolis

Haridus- ja Teadusministeeriumi, Karjäärinõustajate Ühingu ja paljude ekspertide koostöös valminud juhend aitab koolidel:

- mõtestada oma tegevusi karjääriarengu toetamisel
- luua terviklik karjääriteenuste süsteem
- seirata teenuste kvaliteeti ja kavandada arendustegevusi

Allikas: Karjääriteenused | Haridus- ja Teadusministeerium

Piirkondlikud arendusseminarid üle Eesti 2025-26

üle 400

osaleja

194

kooli

38

KOV-i

Seminaridel:

- hinnati kooli karjääriteenuste hetkeseisu;
- kavandati järgmised arengusammud;
- kaardistati KOVi tasandi koostöövõrgustik;
- mõeldi arendustegevustele aastani 2028.

Seminaride ühine sõnum: nähtavast tegevusest juhitud süsteemini

MÕTESTATUS

Koolides tehakse juba palju. Esimene samm on olemasolevad praktikad nähtavaks teha ja nende mõju teadlikult hinnata.

SÜSTEEMSUS

Selged eesmärgid, vastutajad ja seire muudavad üksiktegevused järjepidevaks õppija toeks.

KOOSTÖÖ

Kooli, KOVi ja partnerite ühine võrgustik aitab ressursse jagada ning jõuda iga nooreni.

Kooli hetkeseis → piirkondlik võrgustik → ühine arenduskava

KOVi piloot kümnes omavalitsuses

10

partnerit

2026/27 õppeaastal

Eesmärk on kujundada piirkonna vajadustest lähtuv karjääriteenuste süsteem KOVi, koolide ja partnerite koostöös.

Piloodis osalevad

- Elva vald
- Hiiumaa vald
- Pärnu linn
- Rae vald
- Rõuge vald
- Saku vald
- Tapa vald
- Tartu linn
- Valga vald
- Võru linn

Edu korral on 2027/28 plaanis toetada veel 10–20 KOVi.

Piloodi tulemus on toimiv kohalik süsteem

- **Koostöövõrgustik** — osapooled määratlevad rollid ja seosed noorsootöö, ettevõtluse ning teiste valdkondadega.
- **Piirkondlik arenguplaan** — kirjeldab korraldust, kvaliteeti, kättesaadavust ja tulemuslikkuse seiret.
- **Kooli korralduskava** — seob karjääriteenused kooli tööga, sh karjääriõppega III kooliastmes.
- **Kommunikatsioon** — loodud kavad tehakse kättesaadavaks ja piloodi tulemustest teavitatakse avalikkust.

3

**Karjäär+
seminari**

Meeskonnas
vähemalt:

KOV
üldhariduskool
piirkondlik partner

Karjäär+ Harnos:

Õppevara
ajakohastamine ja
vajaduspõhine
uuendamine

Karjäär+ Harnos:

Korralduse
seireuuring

Karjäär+ Harnos:

Teavitust

Partnerite soovitud:

KARJÄÄR+ UUDISKIRI

- Karjäär+ veeb: [Karjääriõpe | Haridus- ja Noorteamet](#)
- Karjäär+ uudiskiri: <https://tinyurl.com/ndzfru7f>
- Uudiskirjaga liitumine: <https://tinyurl.com/3n8mkffd>
- [Euroguidance karjäärikonverents | Erasmus+ 3.-4.11](#)

[Euroguidance Eesti](#)

Karjääriõppe
korraldus koolis
7.10.2026

Ülle
Närska
Puhja kooli
loovjuht

Karjääriteenused
Karjääriinfo
Karjääriõpe

ÕPPIDES
ÕNNELIKUKS!

Karjääri- õppe korraldus

PUHJA KOOL

PÄEVAKAVA

	PIKK TUND 80 minutit	LÜHIKE TUND 45 minutit
1.	8.25 - 9.45	
2.	10.00- 11.20	
11.20 - 12.20 LÕUNAPAUUS * koolilõuna * õuevahetund * huviring/mängujuhid		
3.	12.20 - 13.40	12.20 - 13.05
4.	13.15-14.35 (pärast lühikest 3.tundi) 13.50 - 15.10 (pärast pikka 3.tundi)	13.15 -14.00 (pärast lühikest 3.tundi) 13.50-14.35 (pärast pikka 3.tundi)

- karjääriõpetuse tund 8.ja 9.klassis
- lõiming ainetundidesse
- õppekäigud edasiõppimise võimalustega tutvumiseks
- huviringid,õpilasesindus
- karjääri- ja ettevõtlikkuse nädalad (vilistlased, ettevõtjad, paikkondlikud ettevõtted ja asutused, lapsevanemad)
- õpilas- ja töövarjupäevad
 - arenguveestlused

Karjääriteenuste korraldus

Töötukassaga koostöös :

- õpilaste nõustamine (individuaalne ja grupinõustamine) 9.klassile
- õpitoad: eneseanalüüs, tutvumine töömaailmaga, edasiõppimise võimalused, kandideerimine ja simulatsioonivestlused
- regulaarsed e-külalistunnid (Tagasi Kooli), minukarjaar.ee
- koostöö Lõuna- Eesti Karjäärikeskusega
- õpilaste osalemine karjäärikonverentsidel ja inspiratsioonipäevadel

Ettevõtlikkus- ja karjäärinädal

30.09-4.10.24

Eestvedaja(d): Ülle Närska, Kadri Raudsepp, Janno Reinomägi

Eesmärgid/arendatavad pädevused/lõiming/ kokkukõla kooli arengukavaga:

Õpilane mõtleb loovalt: on uudishimulik, avatud ja õpihimuline, oskab leida uusi ideid/lahendusi, probleeme loovalt lahendada ning tehtud vigadest õppida, märgata ja kasutada võimalusi.

<https://docs.google.com/document/d/1ddaiGQS6Ggtn0NK7vpHwMFHt6Gl0Re2rAvB1-v-bruA/edit?tab=t.0>

Puhja Kooli ettevõtlikkus- ja karjäärinädal 2.- 6. oktoober 2023

2.oktoober

10.00 kohalike ettevõtete ja asutuste külastused
klasside kaupa

3.oktoober

10.00 Elu arvutiteadustes- modereeritud vestlus,
külas on Nikolai Kononov ja Ramon
Rantsus (4.-9.klass)

4.oktoober

10.00 külas on käsitöömeister ja ehtekunstnik
Evar Riitsaar (7m klass)

Liikuma Kutsuvate Koolide sügisseminar

5.oktoober

Õpetajate päev

11.30- 13.00 külalised liikuma kutsuvatest
koolidest

6.oktoober

Ametite stiilipäev

Lisainfo Stuudimis

KARJÄÄRI- JA ETTEVÖTLIKKUSNÄDALAD

11.korda

VÕTME-
ISIKUD

MÄNGUJUHI

KOOLIRÕÕM

=

õpilaste
initsiatiiv ja
aktiivsus

ÕPILASESINDUS

ÕPPIDES ÕPETADES
ÕNNELIKUKS!

Kontaktid:

Helen: helen.kohler@hm.ee

Margit: margit.rammo@harno.ee

Ülle: ulle.narska@puhja.edu.ee

karjäär+

HAR HARIDUS- JA
NOORTEAMET NO

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM